

**UCHWAŁA NR XXVII/207/2016
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 7 września 2016 r.

w sprawie przyjęcia Planu działania Gminy Sławno wskazującego projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru gminy tworzącym produkty turystyczne

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446), w związku z art. 3 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 poz. 383, 1250) Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Plan działania Gminy Sławno wskazujący projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru gminy tworzącym produkty turystyczne, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Sławno

Marta Holowata

Plan działania Gminy Sławno wskazujący projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru gminy tworzącym produkty turystyczne

I. DIAGNOZA OBSZARU WRAZ ZE WSKAZANIEM POTENCJAŁU ENDOGENICZNEGO

Gmina Sławno leży we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie sławieńskim. Obszar gminy o powierzchni 28.400 ha w znacznej części zajmują użytki rolne (ok. 50%) oraz lasy (ok. 41%). Według danych z dnia 31 grudnia 2015 r. liczba ludności gminy wynosi 9037 osoby, mieszkające w 22 sołectwach.

Gmina Sławno należy do gmin, w których dominuje rolnictwo wraz z jego obsługą, leśnictwo z dobrze rozwiniętym przemysłem drzewnym oraz coraz bardziej widoczna i rozwijająca się działalność turystyczno-wczasowa. Bogactwo walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Sławno zachęca do rozwoju różnych form turystyki i rekreacji.

Z krajobrazowego punktu widzenia najatrakcyjniejsze miejscowości w gminie Sławno to duże wsie, których historia sięga średniowiecza. Do obiektów zabudowy chłopskiej, najbardziej charakterystycznej i wyróżniającej się w krajobrazie gminy należą budynki o konstrukcji szachulcowej (ryglowej), z wysokim dachem, pierwotnie krytym trzcina, w większości pochodzące z II połowy XIX wieku. Obiekty tego typu zachowały się najliczniej na obszarze na północ od miejscowości Rzyszczewo – Bobrowice – Sławno – Warszkowo - Warszkówko i są tam zdecydowanie najatrakcyjniejszym elementem krajobrazu wiejskiego. Dla miejscowości o czytelnych, historycznych układach przestrzennych, w których zachowały się liczne elementy tradycyjnej zabudowy, wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej.

Na terenie Gminy Sławno zlokalizowanych jest ponad 300 obiektów zabytkowych znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej. Są to budynki mieszkalne, pomieszczenia gospodarcze, stodoły, szkoły, budynki gospodarcze, ogrodzenia, wozownia, spichlerz, dwór, plebania, leśniczówki, kuźnia, młyn, oraz liczne kościoły.

Do rejestru zabytków wpisane są następujące obiekty:

- Boleszewo – kościół filialny pw. Najświętszego Serca Jezusowego, mur. XV/XVI w. pocz. XXw. nr rej. A-8-59.
- Kwasowo - kościół filialny pw. Niepokalanego Serca, mur.-szach., XVI w. 1733r. nr rej . A-71DZ.82
- Rzyszczewo – kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, mur. XIV-XV w. nr rej. A-118-16/12.
- Sławsko – kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła, mur. pocz. XV w. XIX/XX w. nr rej A-129, DZ.425.
- Stary Kraków – kościół parafialny pw MB Częstochowskiej, mur. XV w., nr rej. A-66.
- Tychowo – kościół filialny pw. MB Krolowej Polski, mur. XIV w., XIX w., nr rej. A-174 DZ .95,
- Żukowo – kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego, mur. XV k/ XVII w., nr rej. A-198 DZ 203,
- Noskowo – park i pałac, mur. koniec XIX w., nr rej A-241 DZ5.

Specyfikę regionu tworzy różnorodność walorów naturalnych, które stanowią niewykorzystane możliwości rozwoju gminy. Analizując potencjał endogeniczny na terenie gminy Sławno umożliwiający rozwój turystyki wskazać należy na dominujące w tym regionie lasy sosnowe, bukowe, świerkowe oraz mieszane z sosną, brzozą, świerkiem, bukiem, dębem i olszą. Lasy te wykorzystywane są w celach rekreacyjnych przez mieszkańców regionu i osoby przyjezdne w sezonie grzybiarskim. Z uwagi na występowanie dużej ilości zwierzyny łownej, na terenie gminy rozwinęły swoją działalność koła łowieckie. Działalność kół łowieckich ma wpływ na zwiększenie liczby turystów z zagranicy zainteresowanych turystyką specjalistyczną, jaką jest myślistwo. Głównie przez tereny leśne przebiega Sławieński Szlak Rowerowy, w ramach którego odtworzono dukty jezdne z kruszywa i żwiru. W niektórych miejscach wykonano lub wyprofilowano i oczyszczono rowy odwadniające. Część istniejących dróg i nieużytkowane torowisko kolejowe zostały odkrzaczone, wyrównane i oznakowane. Łącznie to ok. 120 km dróg, duktów, ścieżek i szlaków przystosowanych dla potrzeb mieszkańców i turystów. Na północy szlak łączy się z Międzynarodowym

Szlakiem Rowerowym wokół Bałtyku R-10 (Nadmorski Szlak Hanzeatycki), a od Starego Krakowa prowadzi przez Radosław do Sławska i stamtąd do Sławna dwiema drogami.

Kolejnym elementem potencjału endogenicznego gminy są parki dworskie i pałacowe. W miejscowości Janiewice znajduje się Park Dworski z II połowy XIX wieku w stylu naturalistycznym, z dobrze zachowanym drzewostanem oraz układem przestrzennym. Park zajmuje powierzchnię ok. 2,5 ha. W Kwasowie znajduje się Park Pałacowy z I połowy XIX wieku, który zajmuje powierzchnię 10,53 ha. Z kolei Park Dworski w Tychowie założony w XVIII w., (rozciągający się na powierzchni ok. 28 ha, posiadający częściowo zachowany cenny starodrzew) harmonijnie dopełnia północną pierzeję układu ruralistycznego. Zachował się tutaj dawny system wodny ze stawami i kanałami. Gmina Sławno zamierza rewitalizować parki, przystosowując obiekty do celów edukacyjnych w zakresie niezbędnym do oferowania usług turystycznych i rekreacyjnych.

Cennym walorem krajobrazowym są rezerваты przyrody: Janiewickie Bagno i Sławieńskie Dęby. Janiewickie Bagno zajmuje powierzchnię 1,6 km². Na obszarze rezerwatu (na styku dwóch dolin rzecznych Reknicy i Grabowej) znajduje się unikatowe torfowisko wysokiego typu bałtyckiego. Na torfowisku występuje liczna populacja maliny moroszki - rośliny reliktovej, objętej całkowitą ochroną. Sławieńskie Dęby zlokalizowane są na terenie leśnictwa Krakowiany. Ochronie podlega płat grądu z charakterystyczną roślinnością oraz 195 - letnim dwupiętrowym drzewostanem. Rezerwat został wpisany do centralnego rejestru dział „A” Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w 1989 roku. Zajmuje powierzchnię 34,31 ha.

Istotnym elementem potencjału endogenicznego gminy jest obszar krajobrazu chronionego „Jezioro Łętowskie oraz okolice”. Jezioro Łętowskie ma powierzchnię 402 ha i głębokość do 19 m. Obszar okolic jeziora Łętowskiego ograniczony jest od północy doliną Wieprzy, a od zachodu doliną Reknicy. Z wzniesień położonych na zachodnim brzegu jeziora - użytkowanych rolniczo można podziwiać rozległy krajobraz zwieńczony na drugim brzegu jeziora ciemnymi plamami pagórów porośniętych lasem. Brzeg jeziora stanowi tereny łęgowe ptactwa m.in. bielików, robołowów, perkozów i błotniaków. Jezioro Łętowskie jest bardzo popularne wśród wędkarzy ze względu na duże zarybienie.

Każdego roku jesienią odbywa się wokół jeziora Łętowskiego bieg organizowany przez Gminę Sławno, na który zgłaszają się zawodnicy z całego Pomorza. Bieg promuje wśród uczestników i osób towarzyszących walory turystyczne okolic jeziora i gminy Sławno. Obszar ten w oparciu o jezioro ma potencjał na realizację przedsięwzięć tworzących produkty turystyczne przede wszystkim turystyki aktywnej, np. kajakowej, rowerowej czy pieszej. **Realizacja przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu szlaku kajakowego na jeziorze będzie tworzyć produkt turystyczny oparty na potencjale endogenicznym.**

Powstała infrastruktura kajakowa zachęci turystów do przyjazdów. Umożliwi również rozwój komercyjnej i profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego firm specjalizujących się w dziedzinie kajakarstwa, usług transportowych, gastronomii i agroturystyki.

Duże znaczenie turystyczne dla regionu ma rzeka Wieprza. Jej długość wynosi 140 km, z czego w granicach gminy Sławno 45 km. Dolina Wieprzy ma naturalny charakter, tylko w niewielkim stopniu przekształcony przez człowieka. Obszar ten urozmaicony jest obecnością drobnych wydm, rzadkich roślin, zakoli rzecznych i starorzecza. Podgórski charakter Wieprzy oraz malowniczy krajobraz wzdłuż koryta rzeki nadaje jej miano jednej z najpiękniejszych rzek Pomorza. **Realizacja przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu szlaku kajakowego na rzece Wieprzy będzie tworzyć produkt turystyczny oparty na potencjale endogenicznym.** Dzięki utworzeniu infrastruktury odpowiedniej dla spływów kajakowych wzrośnie zainteresowanie turystów do korzystania z rzeki jako formy turystyki aktywnej. Umożliwi również rozwój komercyjnej i profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego od firm specjalizujących się w dziedzinie kajakarstwa, usług transportowych, gastronomii i agroturystyki.

Sukcesywnie uatrakcyjniane Jezioro Łętowskie oraz wykorzystanie potencjału rzeki Wieprzy związane ze szlakami kajakowymi, będzie stanowiło spójną całość oraz uzupełnienie oferty turystyczno - edukacyjnej istniejących już na terenie gminy Centrum Promocji Rzeki Wieprzy Pomilowie oraz szlaku rowerowego. Centrum promuje walory przyrodnicze i turystyczne zarówno rzeki Wieprzy, jak i terenów ją otaczających, w tym sieci Natura 2000. Promocja polega na przeprowadzaniu zajęć, szkoleń, seminariów z zakresu edukacji przyrodniczej dla dzieci, młodzieży szkolnej, uczestników zielonych szkół, mieszkańców z terenu powiatu sławieńskiego oraz turystów. Sala ekspozycyjno-konferencyjna została wyposażona w plansze edukacyjne, mapy regionu oraz oszklone witryny i gabloty, w których prezentowane są eksponaty ptaków, ryb i gadów.

II. ODNIESIENIE DO DOKUMENTU „POLITYKA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W SEKTORZE TURYSTYKI” ORAZ DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH GMINY

Przedsięwzięcia polegające na budowie szlaków kajakowych na rzekach Wieprzy i Grabowej oraz przedsięwzięcie polegające na budowie szlaku kajakowego na jeziorze w Łętowie są zgodne z „Polityką samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w sektorze turystyki” zatwierdzoną uchwałą nr 786/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 17 maja 2016 r.

Rozwój turystyki wodnej, w tym rozwój sieci szlaków kajakowych, jest jednym z priorytetów rozwojowych zawartych w ukierunkowaniach interwencji „Polityki samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w sektorze turystyki.”

W zakresie obszaru tematycznego ww. dokumentu Gmina Sławno, realizując w partnerstwie działanie tworzące produkt turystyczny jakim są szlaki kajakowe na rzekach Wieprzy i Grabowej oraz samodzielnie szlak kajakowy na jeziorze Łętowskim, kreuje ofertę dla osób przyjeżdżających do regionu oraz dla osób poruszających się wewnątrz regionu. Działanie to umożliwi rozwój profesjonalnych usług turystycznych na terenie gminy Sławno jak i gmin partnerskich. Przedsięwzięcie jakim jest budowa szlaków kajakowych pozwoli zachować, ale jednocześnie rozwinąć walory środowiska naturalnego jakim jest rzeka Wieprza i jezioro Łętowskie, podnosząc ich potencjał ekonomiczny, w szczególności poprawić jakości życia mieszkańców, dzięki wygenerowanym pośrednio miejscom pracy związanym ze zwiększonym ruchem turystycznym.

W wymiarze strategicznym i regionalnym „Polityki samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w sektorze turystyki” produkt jakim są szlaki kajakowe umożliwi uwolnienie potencjału turystycznego regionu w zakresie turystyki wodnej. Przedsięwzięcie to zbuduje lokalne i regionalne rynki turystyczne, połączy tym produktem cały powiat sławieński wraz z Gminą Polanów z powiatu koszalińskiego. Realizacja przedsięwzięcia umożliwi osiągnięcie odpowiedniego poziomu komercjalizacji i profesjonalizacji (powstanie firm organizujących spływy kajakowe, gospodarstw agroturystycznych, pól namiotowych, wyspecjalizowanych usług transportowych) przy zachowaniu powszechności i dostępności oferty turystycznej (infrastruktura powstała w ramach realizacji przedsięwzięcia będzie udostępniana bezpłatnie).

Gmina Sławno jest w trakcie opracowywania nowej Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego na lata 2016-2025, w której założenia i kierunki działań rozwoju gminy, opierać się będą w dużej mierze na potencjale jej walorów naturalnych i ich wykorzystaniu w sposób, który pozwoli uchronić, ale zarazem rozwinąć zasoby środowiska naturalnego. Dzięki tym działaniom gmina będzie mogła w pełni wykorzystać swój potencjał endogeniczny w rozwoju produktów turystycznych. Rozwój turystyki to klucz dla dynamicznego i długofalowego rozwoju, stąd też Gmina Sławno będzie starała się maksymalnie eksponować dostępne na jej terenie obiekty i usługi interesujące turystów.

Przedsięwzięcia polegające na budowie szlaków kajakowych są kontynuacją założeń i kierunków rozwoju wskazanych w poprzedniej Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Sławno na lata 2006-2015. W strategii potencjał endogeniczny wskazany jest jako mocna strona gminy. Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców gminy, jak również obszary prawnie i zwyczajowo chronione są podstawą do rozwoju działalności turystycznej i agroturystycznej. Strategia wskazuje szlaki wodne, jako naturalny motor rozwoju turystyki wodnej, a rozwój turystyki jako szansę gospodarczą dla gminy. Przestrzeń gminy Sławno w wielu miejscach posiada bogate walory turystyczno-krajoznawcze, sprzyjające rozwojowi różnych form turystyki, zwłaszcza w obszarach przyleśnych, przyjeziornych i przyrzecznych. Jednym z priorytetów strategii jest stworzenie warunków do rozwoju turystyki, przy wykorzystaniu zasobów naturalnych. Wyznacza działania w kierunku rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym wykorzystanie istniejących zbiorników wodnych dla rozwoju turystyki, rozbudowanie infrastruktury turystycznej wokół jeziora Łętowskiego oraz budowa szlaków turystycznych.

III. LISTA DZIAŁAŃ ZAPLANOWANYCH DO REALIZACJI

Działania zaplanowane do realizacji na terenie gminy Sławno:

1. Wykorzystanie potencjału zasobów wodnych, w tym przede wszystkim rzeki Wieprzy i jeziora Łętowskiego.
2. Rewitalizacja zabytkowych parków.
3. Budowa ścieżek rowerowych.

4. Nawiązanie partnerstwa w regionie dla pełnego wykorzystania potencjału i zasobów endogenicznych.

5. Informacja i promocja, która ma przyczynić się do udostępniania potencjalnym odbiorcom dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszarów zlokalizowanych na terenie gminy Sławno. Promocja na poziomie lokalnym będzie opierać się o działania lokalnej organizacji turystycznej. Działania te pozwolą na stworzenie spójnej oferty turystycznej.

Wykorzystanie potencjału zasobów wodnych, leśnych (w postaci szlaków rowerowych), oraz zabytkowych parków przyczyni się do udostępnienia turystom dziedzictwa naturalnego i kulturowego m.in. poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszary cenne przyrodniczo oraz poprzez zwiększenie dostępności do tych lokalizacji. Dodatkowo odpowiednie oznakowanie zwiększa dostępność do tych obszarów poprzez informowanie o znajdujących się w pobliżu atrakcjach turystycznych.

Działania przewidziane do realizacji przyczynią się do ukierunkowania ruchu turystycznego do miejsc zagospodarowanych turystycznie, opartych na potencjale endogenicznym. To z kolei będzie miało wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego na szlakach wodnych, w lasach, na ścieżkach, ograniczając negatywne efekty tj. zanieczyszczanie środowiska, płoszenie zwierząt, niszczenie roślinności, niszczenie tarlisk ryb oraz zagrożenia pożarowe, wynikające z nieświadomości i niewłaściwego użytkowania potencjału endogenicznego regionu.

Końcowym efektem realizacji działań będzie stworzenie silnych produktów turystycznych opartych na lokalnych i regionalnych potencjałach endogenicznych, wzajemnie się uzupełniających.

UZASADNIENIE

W związku z ubieganiem się Gminy Sławno o wsparcie zadań związanych z rozwojem turystyki kajakowej niezbędne jest opracowanie Planu działania Gminy Sławno wskazującego projekty oparte na endogenicznym potencjale obszaru gminy tworzącym produkty turystyczne. Dokument ten wymagany jest na etapie składania wniosku w konkursie nr RPZP/04.09.00-IZ.00-32-001/16 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446) rada gminy upoważniona jest do przyjmowania dokumentów dotyczących programów rozwoju.